

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST

**Obor č. 14: Pedagogika, psychologie, sociologie a problematika
volného času**

WESTERN ze hřbetu koně

Jan Jedlička

Praha

Praha 2022

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST

**Obor č. 14: Pedagogika, psychologie, sociologie a problematika
volného času**

WESTERN ze hřbetu koně

WESTERN from the back of a horse

Autoři: Jan Jedlička

Škola: Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní,
Praha 1, Masná 18

Kraj: Praha

Konzultant: Mgr. Kulišková Jarmila

Praha 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou práci SOČ vypracoval samostatně a použil jsem pouze prameny a literaturu uvedené v seznamu bibliografických záznamů.

Prohlašuji, že tištěná verze a elektronická verze soutěžní práce SOČ jsou shodné.

Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

V Praze dne 15.3.2022

Jan Jedlička.....

Anotace

V práci se zabývám westernovým ježděním. Historií, povinnou výbavou jezdce i koně, disciplínami, mírně plemeny amerických koní, a práci s dětmi.

Snažím se vám představit westernové ježdění z trochu širšího pohledu. Jelikož když se řekne western, tak si většina lidí představí jen divoký západ, přestřelky v barech apod... Jenže westernové ježdění je styl jízdy na koni. Proto se vás pokusím zasvětit do světa westernu a mírně do trošku jiné práce, a to konkrétně s dětmi, které mají nějaké postižení.

Důležité je se podívat do historie, abychom pochopili, proč a jak westernové ježdění vzniklo.

Klíčová slova

Western, cow sense, disciplína, práce s dobytkem, Paint horse, Quarter horse, děti

Annotation

In this work I deal with western riding, history, obligatory equipment for a rider and a horse, disciplines, a little bit about American horse breed, and working with children.

I'm trying to introduce you to western riding from a broader perspective because when someone says a western, most of people imagine just the wild west, e.g. saloons, shooting, etc. However, western riding is a style of horse riding. Therefore, I will try to introduce you to the western world and a bit to a diferent work, and in particular with children who have some physical or mental disability.

It is important to look into the history and to understand why and how western riding came about.

Keywords

Western, cow sense, discipline, cow work, Paint horse, Quarter horse, children

Obsah

1	Historie Westernového ježdění	1
2	Výbava pro jezdce i koně	2
2.1	Jezdec.....	2
2.2	Kůň	3
3	Disciplíny	4
3.1	Allround disciplíny	4
3.1.1	Reining	4
3.1.2	Freestyle reining	5
3.1.3	Western pleasure	5
3.1.4	Trail	6
3.1.5	Western horsemanship	7
3.1.6	Showmanship at halter	7
3.1.7	Western riding	8
3.1.8	Superhorse	8
3.2	Rychlostní disciplíny	8
3.2.1	Barrel race	8
3.2.2	Pole bending	9
3.2.3	Speed race	10
3.2.4	Keyhole race.....	10
3.2.5	Stake race	10
3.3	Dobytkářské disciplíny	10
3.3.1	Working cow horse	11
3.3.2	Cutting.....	11
3.3.3	Team penning	11
3.3.4	Ranch sorting.....	11
3.4	Lasářské disciplíny	12
3.4.1	Team roping	12
3.4.2	Breakaway roping	12
3.4.3	Tie-down roping	13
3.4.4	Steer roping	13
4	Plemena amerických koní	15
4.1	Quarter horse	15
4.1.1	Popis Quartera	15

4.2	Paint horse	16
4.2.1	Overo.....	17
4.2.2	Tobiano.....	17
4.2.3	Další zbarvení.....	17
5	Práce s koňmi trochu jinak	18
6	Závěr.....	20
7	Zdroje	21

Seznam fotografií

Fotografie 1: vlajka	1
Fotografie 2: Oblečení pravého cowboye	2
Fotografie 3: Westernové pracovní sedlo	3
Fotografie 4: Trail – couvání do přepravníku	4
Fotografie 5: Reinig – Sliding stop	5
Fotografie 6: Western pleasure.....	6
Fotografie 7: Trail	7
Fotografie 8: Showmanship at halter – Inspekce	8
Fotografie 9: Barrel race	9
Fotografie 10: Pole bending	10
Fotografie 11: Cutting	11
Fotografie 12: Ranch sorting.....	12
Fotografie 13: Cow Roping.....	13
Fotografie 14: Roping	14
Fotografie 15: Quarter horse	15
Fotografie 16: Paint horse	17
Fotografie 17: Dítě u koňů	18
Fotografie 18: Mazlíme se.....	19
Fotografie 19: Děti jezdí	19
Fotografie 4: Trail – couvání do přepravníku	22
Fotografie 5: Reinig – Sliding stop	22
Fotografie 6: Western pleasure.....	22
Fotografie 8: Showmanship at halter – Inspekce	22
Fotografie 15: Quarter horse	22
Fotografie 16: Paint horse	22
Fotografie 17: Dítě u koňů	22
Fotografie 18: Mazlíme se.....	22
Fotografie 19: Děti jezdí	22
Fotografie 1: vlajka	22
Fotografie 2: Oblečení pravého cowboye	22
Fotografie 3: Westernové pracovní sedlo.....	22
Fotografie 9: Barrel race	22
Fotografie 10: Pole bending	22
Fotografie 11: Cutting	22
Fotografie 12: Ranch sorting.....	22
Fotografie 13: Cow Roping.....	22
Fotografie 14: Roping	22

1 HISTORIE WESTERNOVÉHO JEŽDĚNÍ

V 18. století sloužili koně jako dopravní prostředek pro honce dobytka, kteří na nich objížděli a kontrolovali svá stáda. Technika práce s hovězím dobytkem za pomoci koní se velmi rychle rozšířila především na jihozápadě dnešních Spojených států a v Mexiku. Jediným požadavkem na tyto koně bylo, aby ovládali tzv. cow sense. Koně tak museli být rychlí, obratní a poslušní, aby dokázali kus dobytka od stáda oddělit či naopak osamělé zvíře do stáda nahnat. Navíc honáci v sedlech trávili velkou část dne, proto vyvinuli způsob jednoduchého ovládní koně a pohodlný způsob jízdy, aby se koně i jezdcí unavili co nejméně.

Ve zlaté éře kovbojů, kdy byl kůň jejich hlavní pracovní nástroj a pomocník, se formovaly požadavky na ideálního kovbojského koně. Musel být odolný a vytrvalý, aby zvládl celodenní práci pod sedlem. Musel mít pohodlné chody, aby na něm nebylo jeho jezdcí zatěžko vydržet celý den. Musel mít dobrou klidnou povahu, být ovladatelný, ale také inteligentní a samostatný, když to situace vyžadovala. Musel se jistě pohybovat v terénu a nelekat se ani v nebezpečně vyhlížejících situacích. Žádaný byl cit pro krávu, tedy schopnost samostatně pracovat s určeným kusem dobytka, což značně ulehčovalo honákům práci. Musel být silný a mít dobrou stabilitu, aby dokázal udržet krávu chycenou do lasa, které bylo připevněno k jeho sedlu. Musel být rychlý a umět okamžitě měnit směr. A jistě si umíte představit, jak si jezdec cenil koně, který ho při prudkém zastavení nevymrštil ze sedla, ale naopak podsadil zadní nohy pod sebe a lehce sklouzl, aby vzápětí dokázal vystartovat požadovaným směrem, byť by to znamenalo nacválat na opačnou stranu.

Fotografie 1: vlajka

2 VÝBAVA PRO JEZDCE I KONĚ

Na každé westernové závody je předepsaný tzv. dress code. Z pohledu hobby závodů se na výbavu moc nedbá, ale na závodech vyšší úrovně (např. mistrovství ČR/EU...) se již tento dress code musí dodržovat. Výbava je předepsána jak pro koně, tak i pro jeho jezdce.

2.1 Jezdec

Westernový oděv se skládá z westernových bot, riflí/jeansů, košile s dlouhým rukávem a westernového klobouku. Tyto jmenované věci jsou hlavní a nezbytnou součástí oděvu. Dále můžeme mít i nápomocné či ozdobné doplňky, např. westernové ostruhy, šátek, opasek, ozdobné bolo, na výstavní disciplíny místo košile halenku či blůzu s dlouhým rukávem, či kožené chapsy. Chapsy jsou kožené kalhoty, které se dávají před rifle, slouží například k ochraně nohou při chytání dobytka do lasa, laso se občas rychle tře o nohu jezdce.

Fotografie 2: Oblečení pravého cowboye

2.2 Kůň

Kůň je vybaven především speciálním westernovým sedlem, typ sedla se může lišit dle disciplíny. Toto sedlo je zvláštní především tzv. „hruškou“ na přední části sedla. Hruška je upotřebena při práci

s dobytkem, kde se o ní uvazuje laso, do kterého je chycené tele, nebo se jí jezdec může pouze chytit, aby měl lepší stabilitu. Pod sedlo se dává westernová podsedlová deka, která chrání jak koně proti otlačení či odření, tak i sedlo proti potu. Další důležitou součástí je uzda. Ta je složená z kožené ohlávky a udidla, udidlo jde koni do tlamy. Jsou různé typy udidel, nejvyužívanější je však páka, díky které může jezdec koně řídit jednou rukou a druhou ruku může používat při práci, např. s lasem.

Fotografie 3: Westernové pracovní sedlo

3 DISCIPLÍNY

A jaké že jsou dnešní westernové disciplíny? Některé patří mezi tzv. show disciplíny, jiné mezi dobytkářské/pracovní a jiné mezi rychlostní disciplíny. Konkrétně já si připravuji koně na práci s dobytkem. Pro chovatele koní amerických plemen je také významná disciplína halter, kde se posuzuje stavba těla koně. Níže vypsané disciplíny zdaleka nejsou všechny, co existují, ale jsou těmi nejznámějšími.

3.1 Allround disciplíny

Allround neboli show disciplíny jsou většinou klidné disciplíny, jde o předvedení koně u některých i jezdece. Mezi tyto disciplíny patří: Reining, Freestyle reining, Western pleasure, Trail, Western horsemanship, Showmanship at halter, Western riding, Superhorse.

Fotografie 4: Trail – couvání do přepravníku

3.1.1 Reining

Jde o westernovou formu drezury, ve které musí jezdec prokázat plnou kontrolu nad pohybem koně. Reining je považován za královskou disciplínu a je zařazený i do Světových jezdeckých her. Jezdci vjíždí do arény samostatně, v předepsaném chodu a musí provést co nejpřesněji všechny zadané úlohy v daném pořadí. Ideální kůň pro reining by měl ochotně reagovat na neznatelné pobídky a nechat se jezdcem plně ovládat. V této disciplíně se provádějí cviky jako například: slidingstop, spin, či rollback.

Fotografie 5: Reinig – Sliding stop

3.1.2 Freestyle reining

Pro tuto soutěž jsou pravidla téměř stejná jako u reiningu. Freestyle reining poskytuje možnost tvořivě využít prvky reiningu a hudby, která je povinná, k vytvoření vlastní choreografie. Oblečení pro jezdce není nijak omezeno a většina soutěžících se oblékne do kostýmu, který pomůže zaujmout porotu. Uždění pro koně není předepsáno a k vidění je i jízda bez jakékoli výstroje. Celé vystoupení je omezeno časovým limitem 4 minuty.

3.1.3 Western pleasure

Druh westernových soutěží, v nichž se hodnotí zejména příježděnost koně. Hlavním ukazatelem je kvalita pohybu a shromážděnost chodů. Disciplína western pleasure probíhá tak, že rozhodčí pozve do arény více jezdců, kteří jezdí podle jeho pokynů v kroku, klusu a cvalu na obě ruce. Hodnotí se klidné chování koně, rychlost jeho reakcí na jezdcovy pomůcky v přechodech. Negativně se hodnotí příliš rychlé tempo, vysoké nesení hlavy, nepravidelné a nepohodlné chody. Pozitivně se hodnotí dobře shromážděný kůň s plynulým krokem rozumné délky. Kůň by měl nést krk i hlavu uvolněně v přirozené poloze, je veden jezdce na rozumně volných otěžích s lehkým kontaktem udidla a pod kontrolou.

Fotografie 6: Western pleasure

3.1.4 Trail

Posuzuje se práce koně na překážkách (s nimiž se setkává při práci na ranči) s důrazem na chování, reakce na pobídky jezdce a kvality chodu. Každá dvojice soutěží samostatně. Zvláště se oceňuje styl a určitý stupeň rychlosti zdolání překážek za předpokladu zachování opatrnosti, schopnosti koní vybrat cestu trasou a ochotnosti reakce na jezdcovy pokyny u obtížnějších překážek. Trasa trailu je připravena tak, aby kůň musel mezi překážkami jako součást práce předvést všechny tři chody.

Fotografie 7: Trail

3.1.5 Western horsemanship

Posuzuje se jezdcova schopnost provádět v souladu se svým koněm sestavu manévrů, kterou určí rozhodčí minimálně hodinu před zahájením disciplíny. Úloha má být prováděna přesně, s korektní polohou těla jezdce. Všichni soutěžící musí na začátku vjet do kolbiště a poté pracovat individuálně, nebo každý soutěžící může pracovat samostatně již od vstupu do kolbiště. Součástí disciplíny může být Western Pleasure (pro všechny účastníky nebo jen finalisty). V disciplíně western horsemanship se hodnotí vzhled a sed jezdce, vzhled koně a výkon.

3.1.6 Showmanship at halter

Posuzuje se schopnost soutěžícího předvést koně na ohlávce. Kůň je zde pouze rekvizita, na které je demonstrována schopnost a připravenost soutěžícího. Úlohu určuje rozhodčí minimálně hodinu před začátkem disciplíny. Všichni soutěžící mohou vstoupit do arény najednou nebo každý zvlášť. Každá dvojice je však posuzována jednotlivě. Během disciplíny musí rozhodčí nechat postavit koně pro posouzení (tzv. inspekce).

Fotografie 8: Showmanship at halter – Inspekce

3.1.7 Western riding

Kůň je hodnocen za kvalitu chodu, přeskoků ve cvalu, reakci na jezdce, chování a dispozice. Každá dvojice soutěží samostatně. Rozhodčí vybere jednu ze čtyř úloh uvedených v pravidlech. Úlohy obsahují: krok, klus, cval, přechod přes kavaletu, přeskoky ve cvalu, couvání.

3.1.8 Superhorse

Disciplína je kombinací Trail, Western Riding, Western Pleasure a Reining. Jednotlivé části se řídí pravidly pro danou disciplínu. Mohou se účastnit pouze koně čtyřletí a starší na páce s jednoručním vedením. V pravidlech jsou uvedeny dvě možné úlohy – každá obsahuje následující prvky: branka, couvání, sidepass, skok 50 cm, přeskoky ve cvalu, prodloužený klus, kruhy, spiny, sliding stop.

3.2 Rychlostní disciplíny

U těchto disciplín jde o to zajet danou úlohu v co nejrychlejší čas. Vyhrává Jezdec s rychlejším časem. Jezdci mají vždy 2 pokusy, které ale nemusí využít, nejsou povinné. Cílem je mít nejrychlejší čas ze všech soutěžících. Mezi tyto disciplíny patří: Barrel race, Pole bending, Speed race, Stake race.

3.2.1 Barrel race

V této disciplíně jsou vymezeny tři barely tvořící rovnoramenný trojúhelník. Kolem každého barelu musí být uzavřena plná smyčka. Jsou možné pouze dva kurzy k projetí kolem sudů, začít

z pravé, nebo levé strany/barelu (předepsané v pravidlech), letmý start je povolen. Za převržení barelu soutěžící získá pět trestných sekund, každá dvojice soutěží samostatně.

Fotografie 9: Barrel race

3.2.2 Pole bending

Tato disciplína je vymezena šesti tyčemi. Letmý start je povolen. Trať tvoří šest tyčí v řadě za sebou a v předepsané vzdálenosti, soutěžící může začínat z pravé nebo levé strany a pokračovat předepsaným způsobem (dle pravidel) – rovně podél tyčí až k poslední, poslední tyč objet, slalom mezi tyčemi, první tyč objet, slalom mezi tyčemi, poslední tyč objet a rovně podél tyčí do cíle. Za porážení tyče se započítává pět trestných sekund.

Fotografie 10: Pole bending

3.2.3 Speed race

Závod na čas, letmý start je povolen. Trať tvoří dva barely a čtyři tyče. Jedná se kombinaci rychlostních disciplín Barrel Race a Pole Bending.

3.2.4 Keyhole race

Disciplína, při které se postaví z kuželů a kavalet vyhraničené místo ve tvaru klíčové dírky. Jezdec musí co nejrychleji vjet dovnitř, otočit koně a zase vyjet ven, bez toho, aniž by se dotknul kuželu či kavalety.

3.2.5 Stake race

Soutěž pro kategorii mládeže – 13 let a mladších. Letmý start je povolen. Trať tvoří dva kůly, mezi nimiž je pomyslná startovací čára, úkolem jezdce je projet co nejrychleji předepsanou trať ve tvaru osmičky kolem kůlů.

3.3 Dobytkářské disciplíny

Práci s dobyt看 bychom mohli vidět v soutěžích Working cow horse, Cutting, Team penning, nebo Ranch sorting. Do dobytkářských disciplín můžeme zařadit i lasařské disciplíny, a to z důvodu, že jde pořád o práci s dobyt看em.

3.3.1 Working cow horse

Disciplína má dvě části – Cow Work a Reining. Pro hodnocení je nejdůležitější, zda má kůň po celou dobu tele pod kontrolou, ukazuje cit pro dobytče a schopnost provést práci bez přehnaných pobídek otěží a ostruh, kůň pracuje pouze s jedním kusem dobytka. V první části musí dobytče udržet na jednom místě, hnát ho po dlouhé stěně, uzavřít velký kruh (na obě ruce). V druhé části je vybrána jedna z osmi úloh vypsanych v pravidlech.

3.3.2 Cutting

Součástí je celé stádo dobytka, ze kterého soutěžící dvojice musí vybrat jeden kus a zabránit mu v návratu do stáda. Každý účastník má 2,5 minuty na vstup do stáda, oddělení telete a zabránění mu v návratu. Kůň by měl pracovat sám, za výrazné pobídky je jezdec penalizován.

Fotografie 11: Cutting

3.3.3 Team penning

Tříčlenné týmy musí oddělit od stáda a zahnat do malé ohrady tři dobytčata označená stejným číslem či obojkem. Vítězí rychlejší tým s větším počtem dobytčat v ohradě. Časový limit je 60, 75 nebo 90 sekund.

3.3.4 Ranch sorting

Dvojčlenný tým přehání desetihlavé stádo z jedné části ohrady do druhé, úkolem je vytřídit největší počet telat ve správném pořadí a v nejkratším čase. Časový limit je 60, 75 nebo 90 sekund.

Fotografie 12: Ranch sorting

3.4 Lasařské disciplíny

V lasařských disciplínách můžeme vidět například Team roping, Breakaway roping, Tie-down roping, nebo Steer roping.

3.4.1 Team roping

Je nejpopulárnější americkou lasařskou disciplínou. Jezdí se vždy ve dvoučlenném týmu. Ten je složen z tzv. "Hlavaře" (jezdce, který zalasovává rohy, či krk telete) a "nohaře" (jezdce který zalasovává nohy telete). Disciplína se jezdí na čas. Jezdci mohou dostat trestné vteřiny za předčasné vyjetí ze startovacího boxu, či za chycení pouze jedné nohy telete, na místo dvou.

3.4.2 Breakaway roping

Úkolem jezdce startujícího z boxu je zalasovat rohy, nebo hlavu telete, poté zastavit koně a nechat speciální hondu na lase, která se k tomuto účelu používá vycvaknout. Případně "vycvakává" konec lasa speciálně přivázaný na sedle.

Fotografie 13: Cow Roping

3.4.3 Tie-down roping

Soutěží vždy jeden jezdec. Vyjíždí ze startovací boxu a chytá krk telete. Kůň tele zastaví a jezdec musí z koně sesednout, doběhnout k teleti a zavázat laso okolo třech jeho nohou. Disciplína se jezdí na čas a nejlepší jezdci na světě jezdí časy okolo třech vteřin.

3.4.4 Steer roping

Úkolem jezdce startujícího z boxu je zalasovat rohy, nebo hlavu telete a zastavit ho.

Fotografie 14: Roping

4 PLEMENA AMERICKÝCH KONÍ

4.1 Quarter horse

Americký honácký kůň, krátce zvaný quarter horse, ale někdy popisovaný s nadsázkou jako slavný nebo proslulý koloniální čtvrtkařský závodník, se poprvé objevil v 17.století ve Virginii a v dalších osadách východního pobřeží. Tento vysoce vyhraněný typ je vedle morgana nejstarším americkým plemenem, ve skutečnosti je sice starší než morgan, který se objevil až koncem 18.století, ale morgan je nejstarší doložené plemeno. Registr morganů byl poprvé zveřejněn v roce 1894, kdežto americká asociace pro quartery se ustavila teprve v letech 1940-1941.

Fotografie 15: Quarter horse

4.1.1 Popis Quartera

Hlava nemusí být dlouhá jako u anglického plnokrevníka, naopak je poměrně krátká a široká, s malým chřípím a mělkou, pevnou hubou. Hlava nasedá na krk v úhlu 45 stupňů. Žuchvy nesmí být příliš široké, ale čelistní kosti naopak nesmí být nahoře úzké, aby nebylo omezeno dýchání. Krk musí být dostatečně dlouhý a ohebný, neboť tento kůň pracuje s nataženým krkem a nízko nesenou hlavou.

Hřbet tak vynikajícího jezdeckého koně musí mít dobře vytvořený kohoutek, posunutý dost daleko dozadu za ramenní kloub, aby byl dobrou oporou sedlu. Mohutná svalnatá záď je široká a hluboká, což je pro tohoto důkladně stavěného koně typické. Těžká svalnatá stehna a bérce dodávají zvířeti robustní vzhled, jenž je pro plemeno typický. Ovšem kříženci s plnokrevníkem už mají tento znak silně potlačen

Zadní nohy jsou mohutně osvalené od hýždě a stehna až po silný skočný kloub. Holenní kosti jsou krátké a hlezno nízko nad zemí. Klouby se volně pohybují dopředu. Koleno je velmi hluboko a při pohledu zezadu vystupuje pod kyčlí a nad lýtkovou partií. tvoří vlastně nejširší místo těla koně.

Břicho je delší než hřbet a nikdy nesmí být vytažené ve slabinách(vysoukané), aby nenarušila souměrnost těla a spodní linie.

Zbarvení: Quarter horse bývá obvykle ryzák, ale povolena je každá čistá barva. Strakatý kůň není povolen!

Výška: 152–160 cm. Někde se uvádí: 144,2 - 162,5 cm.

4.2 Paint horse

Americká asociace plemene Quarter rozhodla o tom, že bude registrovat pouze zvířata s omezeným rozsahem bílých odznaků, stal se ze spousty strakatých koní doslova odpad, jenž nebylo možné zaregistrovat – a to navzdory tomu, že třeba oba rodiče byli registrovanými Quartery. Naštěstí se našlo dost rozumných chovatelů, kteří byli přesvědčeni o kvalitách svých zvířat, a o barvu se vůbec nestarali nebo dokonce upřednostňovali bílé odznaky. Díky jejich pečlivému úsilí dnes máme na světě jedno z nejpestrobarevnějších plemen, které v sobě spojuje všechny kvality Quartera (bytnou stavbu těla, cit pro dobytek, mrštnost, skvělý charakter), a ještě je umocňuje jedinečným zbarvením.

Protože o stavbě těla je téměř stejná jako u Quartera, zaměříme se raději na dva základní typy zbarvení: Overo a Tobiano.

Fotografie 16: Paint horse

4.2.1 Overo

Bílá barva obvykle nezasahuje až přes hřbet a nohy jsou často tmavé (většinou všechny čtyři, ale nemusí to tak být). Bílé skvrny jsou obvykle nepravidelné, s "roztřepenými" okraji, ocas jednobarevný. Odznaky na hlavě jsou velmi rozsáhlé, od lucerny až po úplně bílou hlavu.

4.2.2 Tobiano

Bílá barva přesahuje přes hřbet, zatímco na některém boku či na obou se objevuje velký tmavý plocha. Nohy bývají bílé, a to aspoň po hlezna a "kolena". Hlava může být zcela bez odznaků nebo se vyskytuje jen lysinka, hvězdička nebo nosní proužek. Bílé skvrny bývají pravidelnější a oválné, ocas je velmi často dvoubarevný.

4.2.3 Další zbarvení

Mezi další zbarvení patří např.: Frame Overo, Sabino, Splashed White, Tovero.

5 PRÁCE S KOŇMI TROCHU JINAK

V této části práce bych vám rád ukázal a zlehka představil i jiný druh práce, kterým se zabývá moje sestra. Jde o práci s dětmi, které mají nějaké postižení, ať už fyzické nebo mentální. Máme doma pět koní, dva z těchto koní jsou naši „závodní“ koně. Do práce s dětmi se ovšem zapojují všechny naše koně.

Fotografie 17: Dítě u koňů

Začneme prací ze země, tímto stylem práce dítě zjistí, že se koní nemusí bát, že se s ním budou mazlit, olizovat je a očuchávat. Při práci ze země se kůň a dítě seznámí, tím že některé děti kolem nich začnou běhat, jiné děti obejmou přední nohu koně, jiné zase krk, nebo se třeba bojí a uhýbá před přibližujícím se koňským čumákem. Některým dětem stačí pouze tento kontakt s koněm.

Fotografie 18: Mazlíme se

Dále je tu práce ze hřbetu neboli ježdění. S dítětem se dá dělat tzv. Hiporehabilitace nebo Hipoterapie. Při ježdění se dělají s dítětem různé cviky, jako je například „letadlo“ kde se dítě musí pustit a roztáhnou ruce do boku jako letadlo, nebo si lehnou na krk koně a uvolnit celé tělo, jako hadrová panenka. Pohyb koně pomůže dětem s fyzickým postižením se uvolnit, aby neměli křečovitě svaly. Postupem času se dítě může třeba přestat hrbít záda, nebo začne lépe chodit apod. Na rozdíl třeba od dětí s mentálním postižením, jako je například ADHD neboli hyperaktivita. U tohoto postižení může být výsledek zklidnění dítěte.

Fotografie 19: Děti jezdí

6 ZÁVĚR

Svou prací jsem vám chtěl představit westernové ježdění a jak se dá pomoci dětem pomocí koní. Nejdůležitější je, aby si lidé nemysleli, že western jsou jen přestřelky, popíjení v salonu atd... Ale že je to styl ježdění, pro někoho, například pro mě, je to životní styl.

Také bych rád podotknul pro některé mladé lidi, kteří sedí doma u počítače a v podstatě nevědí co se svým volným časem, že je tu možnost zajít na nějaký ranč a třeba si jen jet provětrat hlavu. Toto je hlavní problém dnešní mládeže, ven moc nechodí, sedí jen u počítače a hrají hry. Koně jsou milující zvířata, ke kterým když se budete chovat slušně, tak vám to vrátí a dají vám tolik lásky, kterou si ani neumíte představit.

7 ZDROJE

- [Americký kovbojský kůň – nejstarší americké koňské plemeno \(cavalluna.com\)](http://cavalluna.com)
- EDWARDS, Elwyn Hartley. Velká kniha o koních. Bratislava: Gemini spol.s.r.o
- [Historie | Ranč Mustang Veselíčko z. s. \(rancmustangveselicko.cz\)](http://rancmustangveselicko.cz)
- [Horses is my life - Westernové ježdění \(estranky.cz\)](http://estranky.cz)
- [Jezdíš,jezdím,jezdíme western - Plemena nejlepší pro westernové ježdění \(estranky.cz\)](http://estranky.cz)
- [Koně s krví kořeněnou prérijním prachem \(radiodixie.cz\)](http://radiodixie.cz)
- [Kůň pro western \(wz.cz\)](http://wz.cz)
- [Paint horse | Ranč Mustang Veselíčko z. s. \(rancmustangveselicko.cz\)](http://rancmustangveselicko.cz)
- [Quarter horse | Ranč Mustang Veselíčko z. s. \(rancmustangveselicko.cz\)](http://rancmustangveselicko.cz)
- [Toto je stránka věnovaná koním - westernová plemena \(estranky.cz\)](http://estranky.cz)
- [Western, koně, rodeo - Westernové disciplíny \(estranky.cz\)](http://estranky.cz)
- [Westernové ježdění - úvod | EQUICHANNEL.cz](http://EQUICHANNEL.cz)
- [Westernové ježdění – Wikipedie \(wikipedia.org\)](http://wikipedia.org)

Instagram

Vlastní zdroje

Zdroje fotografií

Foto č. 4, 5, 6, 7, 8, 15, 16, 17, 18, 19 – vlastní dokumentace

Fotografie 20: Trail – couvání do přepravníku

Fotografie 21: Reinig – Sliding stop

Fotografie 22: Western pleasure

Fotografie 7: Trail

Fotografie 23: Showmanship at halter – Inspekce

Fotografie 24: Quarter horse

Fotografie 25: Paint horse

Fotografie 26: Dítě u koňů

Fotografie 27: Mazlíme se

Fotografie 28: Děti jezdí

Foto č. 1, 2, 3, 9, 10, 11, 12, 13, 14 - [online]. [cit. 2022-03-15]. Dostupné z:

<https://www.instagram.com/cowboy/>

Fotografie 29: vlajka

Fotografie 30: Oblečení pravého cowboye

Fotografie 31: Westernové pracovní sedlo

Fotografie 32: Barrel race

Fotografie 33: Pole bending

Fotografie 34: Cutting

Fotografie 35: Ranch sorting

Fotografie 36: Cow Roping

Fotografie 37: Roping